

FOEX

Sistem FOEX / PIX indeksov cen in mnogovrstna uporaba teh indeksov za prodajalce, kupce in predelovalce celuloze, papirja in kartona ter ostale deležnike

**Dnevi slovenskega papirništva
Bled, Slovenija**

**Timo Teräs, Director
FOEX Indexes Ltd.**

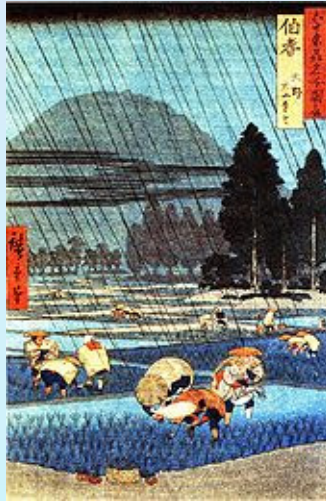
Vsebina

- **Zgodovina obvladovanja cenovnih tveganj**
- **FOEX**
- **Zahteve indeksov**
- **Glavna področja uporabe**
- **Izzivi**
- **Priložnosti**
- **Zaključki**

Začetek obvladovanja cenovnih tveganj

Zaščita pred cenovnimi tveganji se je začela s t.i. kartami za riž na Japonskem v 17. stoletju

Razvoj obvladovanja cenovnih tveganj

- Karte za riž na Japonskem v 17. stoletju
- Žito 1851, bombaž 1870, kava 1885
- Različne kovine od 60-ih let 19. stoletja naprej
- Prvi poskusi zaščite pred tveganji pri celulozi v 80 letih 20. stoletja (Montrealska borza)
- Kasnejši poskusi (FOEX, OMLX/PULPEX, NYBOT, CME)
- Začetki temeljijo na blagovni poravnavi, danes pretežno na gotovinskem plačilu, na osnovi indeksov
- Borzno trgovanje dopolnjeno s produkti obvladovanja cenovnih tveganj s strani bank ali drugih finančnih inštitucij (zunajborzne zamenjave /swapi/, ki so v celulozni in papirni panogi najbolj običajne)

FOEX Indexes Ltd.

- **Zasebno, neodvisno podjetje s sedežem v Helsinkih, Finska**
- **V lasti posameznikov in investicijskih družb**
- **Sestavlja in posreduje revidirane indekse cen celuloze, papirja, embalaže in bioenergije**
- **Ima pogodbe s finančno skupnostjo za uporabo, proti plačilu provizije, indeksov PIX kot referenčnih vrednosti za finančne produkte, ki se uporabljajo za zaščito pred cenovnimi tveganji**
- **Ima pogodbe s posameznimi podjetji za uporabo indeksov PIX kot osnovo za njihove dobavne pogodbe s strankami ali za interno fakturiranje**
- **Je imetnik pravic do logotipa in blagovne znamke indeksov PIX**
- **Naročnikom zagotavlja najnovejše tržne informacije s področja celuloze in papirja**

Cenovni indeksi PIX – Ključna načela

- **FOEX je popolnoma neodvisen: brez lastniških povezav s podjetji iz panog, ki temeljijo na lesu**
- **FOEX ne sme napovedovati cen**
- **Enakomerna zastopanost kupcev in prodajalcev, ki posredujejo cene**
- **Sodelovanje pri postopku oblikovanja indeksov mora biti prostovoljno in brezplačno**
- **Udeležencem je treba omogočiti anonimnost (FOEX nikoli ne omenja imen sodelujočih ali tistih, ki ne sodelujejo)**
- **Vrednosti indeksov se nikoli ne spreminjajo za nazaj; sistem indeksov revidira Ernst & Young in potrjujejo organi za varstvo konkurence (DG IV)**

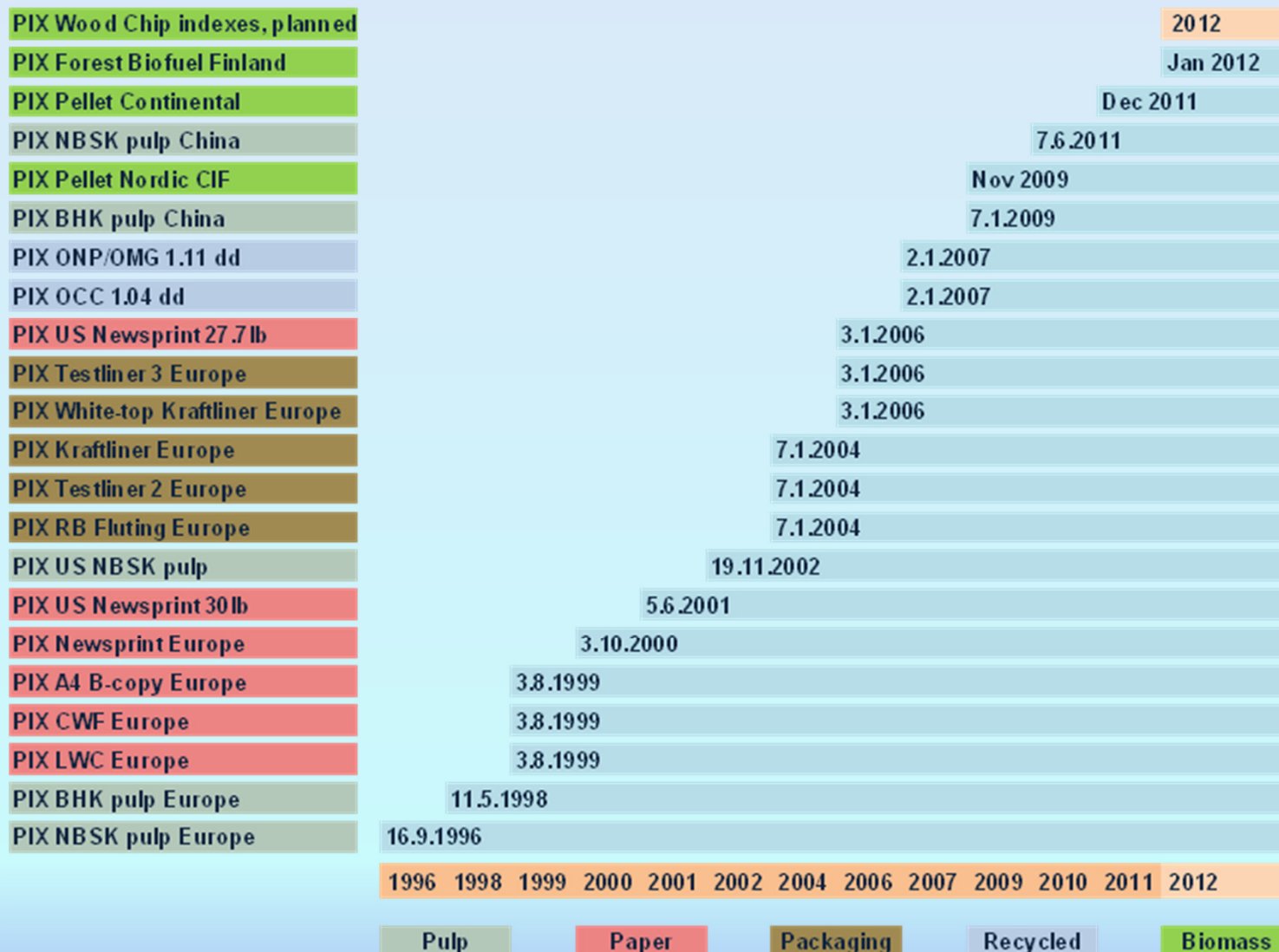

Tržna področja PIX

FOEX Indexes Ltd – Trenutni in načrtovani indeksi PIX

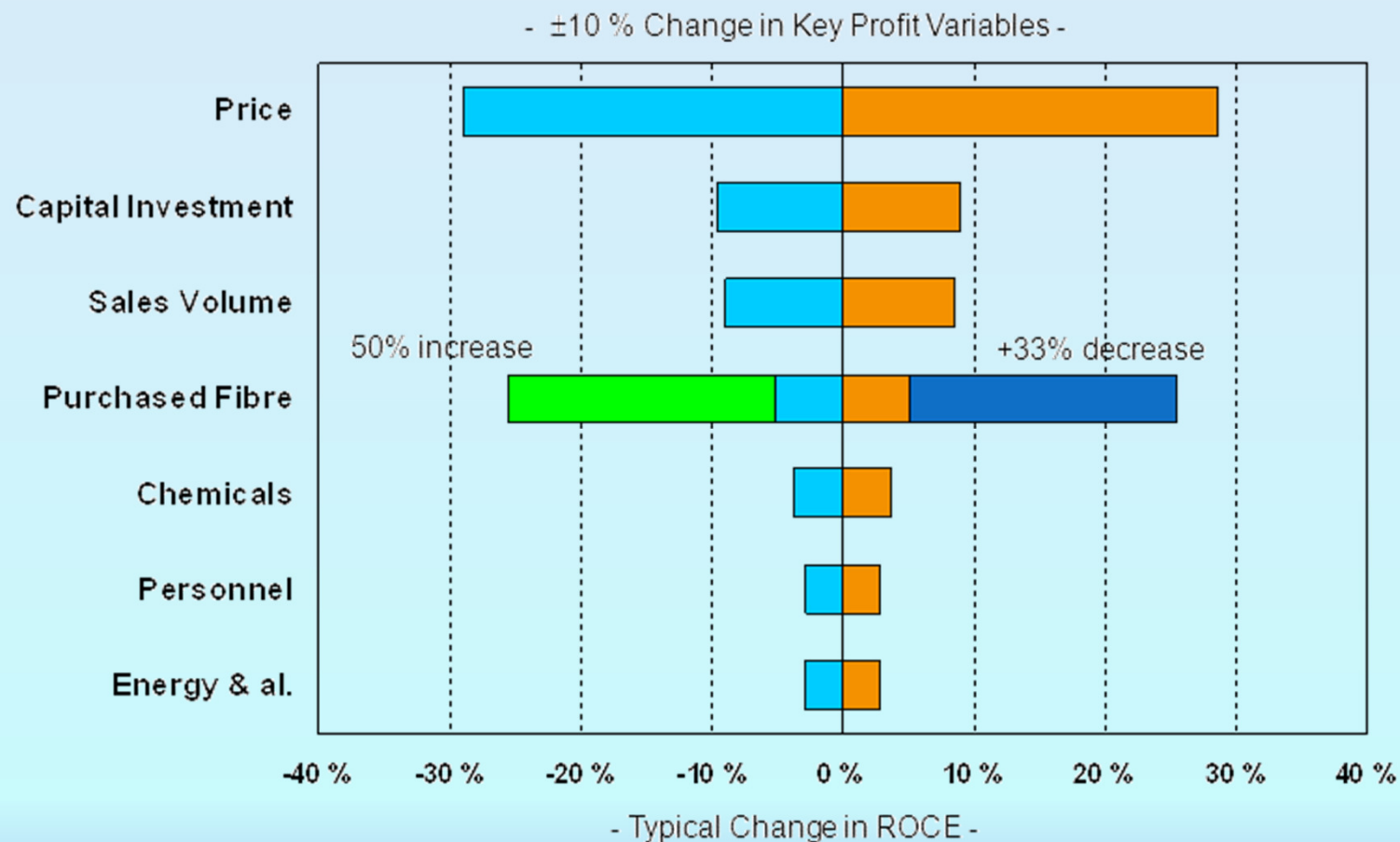

Zahteve indeksov

- Povezanost z osnovnim trgom/predstavlja velik del fizičnega trgovanja
- Odras običajnega trgovanja s proizvodom vrhunske kakovosti
- Predstavljena kakovost je merljiva v tehničnem smislu
- Predstavljeni so pogledi tako prodajalcev kot kupcev/popolna regionalna pokritost; zastopana so velika in majhna podjetja
- Določen čas odpreme in ostali prodajni pogoji za osnovni proizvod
- Manipulacije niso mogoče
- Možnost revidiranja
- Vključenost regulatornih in protimonopolnih organov
- Popolna transparentnost z maksimalnim razkritjem
- Zagotovljena anonimnost tistih, ki posredujejo cene
- Ponudnik indeksov je neodvisen

Ključne spremenljivke, ki vplivajo na stroške in koristi*

Učinek sprememb cen proizvodov na donosnost je trikrat večji kot učinek sprememb pri stroških vlaganj ali sprememb pri količini prodaje; tveganje za 50 %-no ali celo večjo spremembo pri stroških nabavljenih vlaknin poveča vpliv sprememb stroškov surovin pri podjetju z relativno stabilnimi cenami končnih proizvodov

* proizvajalca papirja

Glavna področja uporabe indeksov PIX (in drugih)

- Možnost zaščite - preko borze ali banke/druge finančne inštitucije - pred cenovnim tveganjem pri proizvodni ali surovini z zanesljivim indeksom
- Osnova za oblikovanje cene neposredno s kupcem/dobaviteljem
- Osnova za notranje oblikovanje cen/fakturiranje med profitnimi centri (tovarna celuloze tovarni papirja, tovarna linerja tovarni škatel, nabava lesa energetiki)
- Potrebe tržnih raziskav
- Uporabno referenčno orodje, ki sicer temelji na podatkih industrije, a je transparentno in objektivno
- Vir najnovejših tržnih informacij, »on-line« in brezplačno za tiste, ki posredujejo cene za izračun indeksov
- Za uporabo indeksov PIX je potrebno formalno dovoljenje s strani FOEX Indexes Ltd., ki je lastnik blagovne znamke sistema indeksov PIX

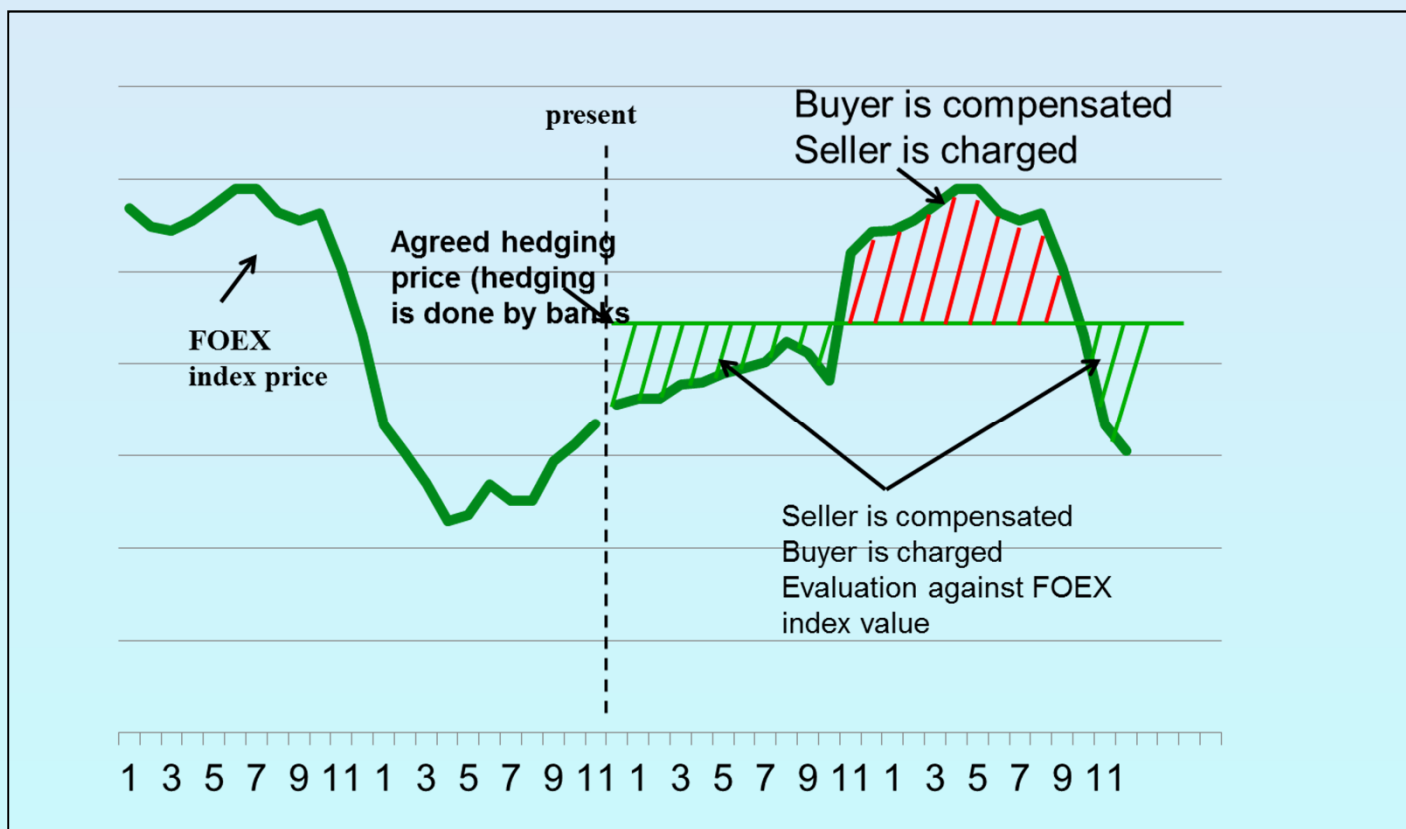
Obvladovanje tveganj

Za večino tveganj obstaja način, kako jih obvladovati.

Uporaba indeksa pri zaščiti pred tveganjem

Indeksi PIX za celulozo - Izzivi

- Retroaktivne odločitve o oblikovanju cen (klavzula Baisse/Hausse / fakturirana ali ciljna cena)
- Oblikovanje cen, ki temelji na tržni ceni zadnjega meseca
- Najbolj reprezentativne cene (ponderiranje s tonami) proti najbolj ustreznim cenam
- Spremenljivi delež promptnih proti pogodbenim poslom; prav tako: promptni so samo novi posli
- Spremenljiva višina in različna uporaba popustov na ceno (na Kitajskem neto proti bruto)
- Sporočanje cen zadnjih dobav (ko ni novih prodaj); cenovni razpon
- Napovedana nova cena proti fakturi za konsignacijsko zalogo proti fakturi kupcu
- Ponderiranje ali ne
- Revidiranje cenovnih ponudb na strani ponudnika cen

Indeksi so le toliko pravilni in natančni kot so prejete cenovne ponudbe!!

Indeksi PIX za celulozo in papir - Priložnosti

Obstoječe

- **Uporaba kot neposredna referenčna vrednost pri običajnem fizičnem trgovanju (hitro narašča)**
- **Uporaba kot primarna ali sekundarna referenca pri finančnih produktih za obvladovanje cenovnih tveganj (banke, borze)**
- **Notranje oblikovanje cen v skupinah**
- **Druga področja interne uporabe (tržne raziskave, vrednotenja)**
- **Oblasti, mediji in druge zunanje potrebe**

Morebitne nove

- **Potreba po indeksu neto cen za celulozo in papir ter možnosti zbiranja podatkov**
- **Obračunavanje zamenjalne transakcije preko borze kot nadomestilo za zavarovanje kreditnega tveganja ali za akreditiv**
- **Produkti za obvladovanje tveganj zaradi cenovne razlike med vlakninami in papirjem/kartonom ali med kartonom za kaširanje in škatlami (potreben je cenovni indeks za škatle)**

PIX v dobavnih pogodbah

- **Naraščajoča uporaba kot tržna referenčna cena, ko se cene v fizičnih dobavnih pogodbah vežejo na referenčne vrednosti**
- **Licenčne pogodbe med FOEX in podjetji za komercialno uporabo indeksov PIX**
- **Provizija za FOEX na osnovi količin iz dobavne pogodbe**
- **Dejavniki, ki podpirajo uporabo PIX kot referenčne vrednosti (Analiza PIX, oktober 2006)**
 - o **poenostavi pogajanja**
 - o **prihranek na stroških in času**
 - o **ni prerekanja o nivoju tržne cene**
 - o **dolgoročna stabilnost**
 - o **večja osredotočenost na področja dodane vrednosti**

Povzetek

- Nestanovitnost cen se bo verjetno povečala
- Za produkte za obvladovanje cenovnih tveganj potrebujemo dobre sisteme za ugotavljanje cen
- Indekse cen lahko na različne načine uporabljamo tudi izven področja obvladovanja cenovnih tveganj
- Dobri indeksi cen imajo visokokakovostne zahteve
- Uporaba indeksov cen in drugih sistemov ugotavljanja cen je zelo običajna pri menjalnih tečajih, obrestnih merah, energentih in drugih cenovnih oz. stroškovnih tveganjih v podjetjih s področja lesnopredelovalnih proizvodov. Ni razloga, da ne bi obvladovali dveh največjih tveganj = same cene proizvoda in stroškov surovin
- Dobri indeksi za zaščito pred tveganji in za druge namene so vedno bolj potrebni, cenjeni in uporabljeni
- FOEX je ključni ponudnik zanesljivih indeksov cen lesa in bioenergije
- Za uporabo indeksov PIX v poslovnem prometu (z bankami ali drugimi podjetji, vključno z interno uporabo) ali kakršnokoli komercialno uporabo je treba kontaktirati FOEX

Indeksi PIX – delajo kot ura

Hvala za vašo
pozornost!

FOEX

FOEX Indexes Ltd.

www.foex.fi